Znak sprawy: KO.II.5533.89.2022.JLI.SC

Protokół
kontroli w trybie działań doraźnych

1. Dane dotyczące szkoły lub placówki, w której przeprowadzono kontrolę, terminu kontroli oraz kontrolujących:

Nazwa szkoły lub placówki, w której przeprowadzono kontrolę:	*Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Lipkach Wielkich*
Adres szkoły lub placówki:	*ul. Szosowa 109* *66-431 Lipki Wielkie*
Imię i nazwisko nauczyciela zastępującego dyrektora szkoły lub placówki:	*Damian Szymkowicz*
Nazwa organu sprawującego nadzór pedagogiczny i adres siedziby:	*Lubuski Kurator Oświaty,* *ul. Jagiellończyka 10, 66-400 Gorzów Wielkopolski*
Imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe osoby (osób) kontrolującej *(ze wskazaniem jednostki organizacyjnej - KO, Delegatura, TZW):*	*Jolanta Lipińska, starszy wizytator* *Kuratorium Oświaty w Gorzowie Wielkopolskim* *Sylwia Czapla, starszy wizytator* *Kuratorium Oświaty w Gorzowie Wielkopolskim*
Data wydania przez Lubuskiego Kuratora Oświaty upoważnienia (upoważnień) i jego numer:	*333/2022, 332/2022 z dnia 30 listopada 2022 r.*
Termin przeprowadzenia kontroli w szkole lub placówce	*rozpoczęto: 5 grudnia 2022 r.* *zakończono: 6 grudnia 2022 r.*

2. Tematyka kontroli: Organizacja pracy placówki i nadzór dyrektora w okresie pełnienia funkcji przez pana Ireneusza Gaszę od 1 grudnia 2019 r. do 30 października 2022 r.

3. Czynności wykonane podczas kontroli:

– rozmowa z panem Ireneuszem Gaszą – byłym dyrektorem, panią Ewą Milicz – byłym wicedyrektorem, p.o. dyrektora Damianem Szymkowiczem, panią Lidią Kubisiak - wychowawcą klasy VI, panem Januszem Pęcherzewskim – nauczycielem, panem Markiem Kwaśniewskim – koordynatorem grup wychowawczych;

– analiza dokumentacji przedłożonej w sprawie, w tym planów i sprawozdań z nadzoru pedagogicznego, protokołów rad pedagogicznych w zakresie dotyczącym tematyki kontroli, dzienników zajęć pedagoga, indywidualnych teczek wychowanków [redacted] księgi korespondencji, *Regulaminu Internatu Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Lipkach Wielkich, Statutu Specjalnego Ośrodka Szkolno- Wychowawczego, Zasad organizacji pracy i zastępstw doraźnych w SOSW w Lipkach Wielkich na rok szkolny 2021/2022, Decyzji dyrektora o wydłużeniu zasad pracy i organizacji zastępstw na rok szkolny 2022/2023, Zeszytu uwag internatu,* teczki akt osobowych pani Danuty Gajtupen, Ewy Milicz, pana Ireneusza Gaszy, dokumentacji związanej z zapewnieniem uczniom podręczników i materiałów edukacyjnych.

4. Opis ustalonego stanu faktycznego, w tym stwierdzonych nieprawidłowości w zakresie objętym kontrolą

Sprawowanie nadzoru pedagogicznego przez dyrektora

Kontrolę w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Lipkach Wielkich wszczęto w związku z pismem Starosty Powiatu Gorzowskiego oraz skargą pana [redacted] przekazaną do Lubuskiego Kuratora Oświaty od Wojewody Lubuskiego, wskazujących na nieprawidłowości w funkcjonowaniu placówki.

Podczas czynności kontrolnych ustalono, że pan Ireneusz Gasza pełnił obowiązki dyrektora Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w okresie od 1 lutego 2019 r. do 30 listopada 2019 r. Następnie, po uzyskaniu akceptacji komisji konkursowej zostało mu powierzone stanowisko dyrektora – menagera placówki na czas od 1 grudnia 2019 r. do 31 sierpnia 2020 r. Od 1 września 2020 r. pan Ireneusz Gasza był zatrudniony na stanowisku nauczyciela, któremu powierzono funkcję dyrektora placówki. Funkcję tę pełnił do dnia 30 października 2022 r.

Pani Ewa Milicz została zatrudniona w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w 2019 r. i objęła stanowisko wicedyrektora placówki, które piastowała do 31 sierpnia 2022r.

Analiza dokumentacji w sprawie wskazuje, że miejscem, w którym określono zakres obowiązków i czynności członków kadry kierowniczej jest *Statut Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Lipkach Wielkich*. Zgodnie z zapisami *Rozdziału III, § 11* wyżej wymienionego dokumentu, obowiązującego od 20 grudnia 2019 r. do zadań dyrektora Ośrodka między innymi należało sprawowanie opieki nad wychowankami, organizacja działalności dydaktyczno-wychowaczej Ośrodka, przedstawianie Radzie Pedagogicznej ogólnych wniosków wynikających ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego oraz informacji o działalności ośrodka. Jak wynika z § 12 *Statutu* nadzór pedagogiczny nad nauczycielami sprawował wicedyrektor. Do jego zadań należało opracowanie na każdy rok szkolny planu nadzoru pedagogicznego, obserwacja zajęć lekcyjnych i innych zajęć realizowanych zgodnie z planem, przeprowadzanie badania wyników nauczania zgodnie z rocznymi ustaleniami, przeprowadzanie ewaluacji wewnętrznej, kontrolowanie przestrzegania przez nauczycieli przepisów prawa, dokonywanie analizy i oceniania efektów realizacji programów nauczania i zadań statutowych Ośrodka, udzielanie pomocy nauczycielom w wykonywaniu ich zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych oraz inspirowanie ich do innowacji pedagogicznych, metodycznych i organizacyjnych, przedkładanie dyrektorowi wniosków wynikających ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego oraz informacji o działalności ośrodka. We wrześniu 2021 roku *Statut Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego* został zmodyfikowany. W rozdziale trzecim dotyczącym organów Ośrodka w §12 zapisano w punkcie *1. W Ośrodku, z zgodą organu prowadzącego tworzy się stanowisko wicedyrektora. 2. Podczas nieobecności w pracy Dyrektora, wicedyrektor przejmuje jego uprawnienia.3. Wicedyrektor wykonuje inne prace zlecone przez dyrektora.*

W oparciu o analizę dokumentacji przedłożonej podczas kontroli stwierdzono, że w SOSW opracowywano plan nadzoru na każdy rok szkolny. Zgodnie z zapisami zawartymi w planie nadzoru pedagogicznego na rok szkolny 2020/2021 w obszarze kontroli przestrzegania przepisów prawa ustalono harmonogram, zgodnie z którym dyrektor miał dokonywać kontroli procedur bezpieczeństwa na przerwach, realizacji programów nauczania, poprawności prowadzonej dokumentacji nauczania, realizacji procedur bezpieczeństwa w grupach wychowawczych, dokumentacji pracy wychowawców grup wychowawczych, realizacji

programu profilaktyczno-wychowawczego, kontrolować przestrzeganie przepisów prawa oświatowego dotyczących działalności wychowawczej i opiekuńczej. Do zadań wicedyrektora w obszarze kontroli należało kontrolowanie realizacji zajęć rewalidacyjnych i z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Wicedyrektor odpowiadał również za przeprowadzenie ewaluacji wewnętrznej *Skuteczność udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej wszystkim uczniom.* W zakresie ewaluacji wewnętrznej dyrektor odpowiadał za przeprowadzenie badania w obszarach współpracy z rodzicami, kształtowania postaw i respektowania norm społecznych przez efektywne wykorzystanie wolnego czasu wychowanków, bezpiecznego i świadomego korzystania przez wychowanków z technologii cyfrowej. Do zadań wspólnych dyrektora i wicedyrektora należało monitorowanie wdrażania metod pracy zdalnej, kształtowanie i respektowanie norm społecznych, realizacja elementów doradztwa zawodowego na wszystkich zajęciach. Dyrektor monitorował wybrane obszary funkcjonowania grup wychowawczych, w tym wspieranie wychowanków w rozwiązywaniu problemów szkolnych i życiowych, rozwijanie samodzielności i odpowiedzialności wychowanków rozpoczynających pobyt w placówce. W zakresie wspomagania zadaniem dyrektora było promowanie ciekawych rozwiązań dydaktycznych, wspieranie nauczycieli w zdobywaniu nowych kwalifikacji, realizacji ciekawych zajęć dydaktycznych i wychowawczych, diagnozowanie potrzeb nauczycieli w zakresie współpracy z rodzicami w okresie nauki zdalnej. Zadaniem wicedyrektor było wspomaganie nauczycieli w gromadzeniu dokumentacji związanej z rozwojem zawodowym. W planie nadzoru przewidziano szkolenia Rady Pedagogicznej dotyczące indywidualizacji pracy na lekcjach on-line, bezpiecznego i efektywnego korzystania z technologii cyfrowych w klasach, działań wychowawczych szkoły – wychowanie do wartości, kształtowanie postaw i respektowanie norm społecznych. Osobą odpowiedzialną za szkolenia był dyrektor Ośrodka. W *Planie nadzoru pedagogicznego* zawarto plan obserwacji, w którym wskazano obserwowane działania nauczycieli podczas lekcji, zajęć dodatkowych, w tym z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, uroczystości, wycieczek oraz podczas spotkań z rodzicami, harmonogram obserwacji, ze wskazaniem osób obserwujących i obserwowanych. Obserwacje prowadzić miał zarówno dyrektor jak i wicedyrektor. Plan nadzoru zawiera również wnioski ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego w poprzednim roku szkolnym.

Zadania dla dyrektora określone w *Planie pracy na rok szkolny 2021/2022* obejmują w zakresie organizacji i zarządzania przydział obowiązków służbowych wszystkim nauczycielom, opracowanie i zatwierdzenie rocznego planu pracy szkoły, opracowanie i przedstawienie RP planu nadzoru pedagogicznego, pełnienie nadzoru pedagogicznego, wspomaganie nauczycieli w doskonaleniu zawodowym, wzbogacanie bazy szkoły, zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki i pracy. W obszarze nauczania zadania dyrektora to: przeprowadzenie egzaminów, także próbnych oraz analiza i opracowanie wyników i wdrożenie wniosków do realizacji, organizację pracy zespołów przedmiotowych, badanie i analiza wyników nauczania, kontrolę właściwego i systematycznego oceniania uczniów, obserwację lekcji, zajęć dodatkowych, imprez i uroczystości szkolnych. Do zadań dyrektora w obszarze wychowania i opieki należało, zgodnie z *Planem pracy,* stwarzanie warunków do rozwijania samorządności uczniowskiej, organizacja i sprawowanie opieki nad uczniami przebywającymi w internacie. Zadania wicedyrektora w zakresie zarządzania i organizacji dotyczyły pełnienia nadzoru pedagogicznego w tym, obserwacji lekcji, zajęć dodatkowych, imprez i uroczystości

szkolnych. Analiza planu nadzoru pedagogicznego na rok 2021/2022 wskazuje, że zawiera on wszystkie wymagane prawem formy nadzoru pedagogicznego, jednakże dokument nie pozwala na ustalenie kto sprawuje bezpośredni nadzór nad realizacją zadań w oraz kiedy i jakie formy nadzoru będą stosowane w celu oceny prawidłowości ich realizacji. Uznać zatem należy, że opracowany *Plan pracy w głównych obszarach działalności szkoły* stanowiący integralną część *Planu pracy Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego,* zwierający także *Wnioski-sposoby wykorzystania wyników nadzoru pedagogicznego w roku szkolnym 2021/2022* wypełnia wymagania stawiane dyrektorowi szkoły związane z planowaniem sprawowania nadzoru pedagogicznego.

Zadania kadry kierowniczej Ośrodka zawarte w *Planie nadzoru pedagogicznego na rok szkolny 2022/2023* dla dyrektora obejmują zadania we wszystkich obszarach pracy szkoły i Ośrodka. Analiza *Planu* wskazuje, że w roku szkolnym 2022/2023 wszystkie zadania związane z pełnieniem nadzoru pedagogicznego przejął dyrektor Ośrodka. Nie wskazano zadań przewidzianych dla wicedyrektora. Plan nadzoru zawiera wszystkie formy nadzoru ze wskazaniem obszarów pracy Ośrodka podlegających kontroli i wspomaganiu.

Analiza dokumentacji przedłożonej podczas kontroli wskazuje, że każdego roku sporządzane było sprawozdanie z planu nadzoru pedagogicznego, które dyrektor przedstawiał Radzie Pedagogicznej we wrześniu kolejnego roku szkolnego tj. 17 września 2020 r. sprawozdanie za rok 2019/2020, 15 września 2022 r.- za rok 2021/2022. Nie stwierdzono odnotowania przedstawienia Radzie Pedagogicznej sprawozdania z nadzoru pedagogicznego za rok 2020/2021 podczas posiedzenia w dniu 14 września 2021 r.

Zaznaczyć należy, że dołączone do protokolarza Rady Pedagogicznej plany nadzoru jak i sprawozdania nie są opatrzone pieczęcią i podpisem osoby sporządzającej dokument. Na dokumentach widnieje pieczęć nagłówkowa Ośrodka.

Z wyjaśnień uzyskanych od pana Ireneusza Gaszy, byłego dyrektora SOSW w Lipkach Wielkich wynika, że sprawując nadzór nad nauczycielami i specjalistami przeprowadzał obserwacje zajęć, prowadził rozmowy na bieżące tematy, monitorował realizację zajęć. Nadzorując pracę pani Ewy Milicz, wicedyrektora szkoły, odbywał z nią odprawy i wydawał dyspozycje związane z zapewnieniem ciągłości pracy Ośrodka. W sytuacjach spornych czy to z nauczycielem czy z wicedyrektorem konsultował się z zatrudnionym w Ośrodku radcą prawnym. Pan Gasza, pełniąc funkcję dyrektora, kontrolował dokumentację przebiegu nauczania.

Skarga [redacted] na działania wicedyrektora

W odniesieniu do zgłoszonych przez pana [redacted] zarzutów wobec wicedyrektora, pani Ewy Milicz, pan Ireneusz Gasza poinformował kontrolujących, że rodzic poskarżył się na panią Milicz po zgłoszeniu przez nią sprawy do prokuratury. O incydencie pomiędzy [redacted] a [redacted] oraz o spotkaniu wicedyrektora z panem [redacted] i obecności na nim patrolu policji dyrektor dowiedział się po powrocie z dłuższej nieobecności w pracy. Z zebranych informacji i przeprowadzonej z panią Ewą Milicz rozmowy pan Gasza dowiedział się, że wicedyrektor zaprosiła na spotkanie z panem [redacted] partol policji z obawy o swoje zdrowie i życie. Z jej relacji wynikało, że rodzic w rozmowie telefonicznej użył słów, które uznała za groźbę tj. *ja ją załatwię*. Wcześniej, jak wyjaśnił pan Ireneusz Gasza, pan [redacted] nie kierował do niego żadnych skarg i pism.

Po wyjaśnieniu sprawy z panią wicedyrektor pan Gasza rozmawiał z rodzicem i jak stwierdził po tym wydarzeniu pan [redacted] nie kierował już do niego skarg. Dyrektor chciał wyjaśnić dlaczego pani Milicz złożyła zawiadomienie do prokuratury, ale było to niemożliwe z uwagi na fakt, iż przebywała na zwolnieniu lekarskim. W późniejszy czasie pan Gasza dowiedział się, że [redacted] złożył skargę do starostwa powiatowego na wicedyrektora.
W celu wyjaśnienia incydentu pomiędzy uczniami, [redacted] i [redacted], wychowawca klasy przeprowadził rozmowy z dziećmi. Również pedagog szkolny rozmawiała z uczniami. Pan Gasza poinformował, że gdyby wpłynęła jakaś skarga lub wniosek od pana [redacted] byłoby to odnotowane w *Księdze korespondencji.*
Analiza wpisów w *Księdze korespondencj*i potwierdza, że w badanym okresie nie zarejestrowano żadnych pism, skarg czy wniosków dotyczących niewłaściwego traktowania uczniów bądź rodziców przez pracowników Ośrodka, w tym od pana [redacted]
Z wyjaśnień uzyskanych od pani Ewy Milicz, byłego wicedyrektora Ośrodka wynika, że sprawowała nadzór pedagogiczny w okresie od 1 grudnia 2019 r. do 1 września 2020 r. Po zmianach *w Statucie Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego* nadzór pedagogiczny pełnił dyrektor. Do zadań wicedyrektora należało sporządzanie planu, arkusza organizacji, przydzielanie zastępstw, koordynowanie pracy *internatu.* Pani Milicz pełniła również obowiązki pedagoga i do niej należały kontakty z rodzicami uczniów. Jak stwierdziła *z panem* [redacted] *kontaktował się dyrektor.* Decyzję o powiadomieniu o możliwości popełnienia przestępstwa wobec [redacted] przez [redacted] podjął dyrektor po tym, jak uczennica w rozmowie z pedagogiem i psychologiem zgłosiła fakt stosowania wobec niej przemocy. Pani Milicz przedstawiła notatki sporządzone przez specjalistów. Po otrzymaniu wezwania na policję pan [redacted] przyszedł do dyrektora. Ponieważ pan Gasza był nieobecny, przyjęła go pani Milicz. Wicedyrektor relacjonując spotkanie stwierdziła że *rodzic był agresywny, krzyczał, przesuwał meble, był mocno wzburzony. Padały groźby typu ja was załatwię.* Po tym zdarzeniu pani Milicz więcej nie kontaktowała się z panem [redacted] oraz nie zajmowała się [redacted] Kolejne spotkanie pani Milicz z państwem [redacted] związane jest ze zdarzeniem z maja 2022 r. Według wyjaśnień pani Ewy Milicz, [redacted] wtargnęła do jej gabinetu krzycząc *że ją załatwi, wykończy.* Wicedyrektor nie wiedziała o co chodzi i kim jest ta kobieta. Zorientowała się, gdy do gabinetu weszła [redacted]
Z gróźb typu *że mnie załatwi, że nic nie robię, ona na to sobie nie pozwoli* nie sposób było wywnioskować o co chodzi, co się stało. Pani [redacted] równie gwałtownie opuściła gabinet pedagoga. Po chwili pani Milicz otrzymała telefon on pana [redacted] w podobnym tonie. Jak stwierdziła wicedyrektor *zaczęłam się go realnie bać.* Nazajurz, na życzenie rodzica, odbyło się spotkanie wicedyrektora z [redacted] Na spotkanie zostali zaproszenie nauczyciele pani Lidia Kubisiak i pan Janusz Pęcherzewski oraz patrol policji. Dopiero podczas tego spotkania pani Milicz dowiedziała się, że pomiędzy [redacted] i [redacted] doszło do konfliktu. Sprawę wyjaśnił nauczyciel dyżurujący, pan Janusz Pęcherzewski. Uczestnicy spotkania stwierdzili, że przebiegało ono w spokojnej atmosferze. Patrol policji pouczył pana [redacted] że może złożyć zawiadomienie jeżeli czuje się poszkodowany. Poinformował również o tym, że jeżeli pani Milicz czuje się zagrożona również może powiadomić odpowiednie służby. Wicedyrektor stwierdziła, że od czasu wyżej opisanego spotkania nie mała kontaktu z panem [redacted] Poinformowała również, że otrzymała obraźliwy anonim z pogróżkami. Pisma o podobnej treści wpłynęły również do Starostwa

Powiatowego w Gorzowie Wielkopolskim. Wobec powyższego złożyła doniesienie do prokuratury. Jako podejrzanego wskazała [redacted]
W indywidualnej teczce [redacted] znajduje się notatka z rozmowy z dziewczynką pani Ewy Milicz z dnia 3 listopada 2020 r., notatka psychologa, pani Moniki Jurgiewicz z rozmowy z uczennicą z dnia 5 listopada 2020 r. oraz zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa datowane na dzień 5 listopada 2020 r. Sprawa dotyczyła znęcania się przez panią [redacted] nad [redacted] oraz dopuszczenia się wobec niej innych czynności seksualnych przez dwóch mężczyzn, w tym konkubenta biologicznej matki. W dokumentacji znajduje się postanowienie o wszczęciu postępowania prokuratorskiego z dnia 7 stycznia 2021 r. oraz decyzja o jego umorzeniu z dnia 30 czerwca 2021 r. Po wyżej opisanych zdarzeniach dziewczynka nie skorzystała z oferowanej w placówce pomocy psychologiczno-pedagogicznej na wyraźne, pisemne oświadczenie ojca z dnia 12 lutego 2021 r., znajdującego się w indywidualnej teczce uczennicy. W dokumentacji wychowawcy klasy, do której uczęszcza [redacted] znajduje się WOFU, IPET oraz formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej na rok szkolny 2022/2023. W wielospecjalistycznej ocenie funkcjonowania uczennicy wskazano na mocne i słabe strony. Wśród słabych stron [redacted] odnotowano m.in. *uczennica nie zawsze reaguje adekwatnie do sytuacji, nie radzi sobie z porażką, ma skłonności do konfabulacji i trudności z pełnym rozumieniem informacji*. W ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej objęto uczennicę wsparciem pedagoga, psychologa i terapeuty, zajęciami wyrównawczymi z matematyki, treningiem umiejętności matematycznych. W ramach zajęć rewalidacyjnych z [redacted] prowadzony jest trening umiejętności społecznych, terapia logopedyczna, zajęcia rozwijające zainteresowania. Zaplanowano również działania wspierające dla rodziców w tym, konsultacje, warsztaty i porady, a także wsparcie mediacyjne i interwencyjne według potrzeb. Dokumenty sporządzono zgodnie z wymogami prawa. Rodzice zostali zapoznani z ich treścią 22 września 2022 r. Na WOFU i IPET brak podpisów zespołu opracowującego dokumenty.

Zgłoszenia niewłaściwych zachowań pracowników Ośrodka wobec wychowanków

W trakcie kontroli ustalono, że w SOSW nie jest prowadzony *rejestr skarg i wniosków*. Prowadzona jest natomiast *Księga korespondencji*. Wpisywane są do niej przychodzące pisma oraz pisma składane na miejscu. Osoby kontrolujące, sprawdzając ten dokument, nie odnotowały w latach 2019 – 2022 wpływu pism od rodziców, noszących znamiona skarg. Rodzice zgłaszają swoje uwagi, wątpliwości lub skargi w formie ustnej lub telefonicznej, do dyrektora, wicedyrektora lub wychowawcy. Po przyjęciu zgłoszenia podejmowane są kroki, celem wyjaśnienia sprawy. Wychowawcy grup wychowawczych prowadzą dzienniki uwag oraz rejestr uwag. Opisują zdarzenia z udziałem wychowanków, ich zachowanie i wdrożone działania.

W odniesieniu do zgłoszeń dotyczących nieprawidłowości w pracy nauczycieli i wychowawców pan Ireneusz Gasza potwierdza, że były dwa ustne zgłoszenia od rodziców dotyczące zachowania się nauczyciela Zbigniewa Przepiórki wobec uczniów. Według informacji uzyskanych od rodziców uczniów [redacted] i [redacted]) pan Przepiórka miał uderzyć podopieczną i krzyczeć na dzieci. Podjęte czynności wyjaśniające nie potwierdziły zdarzeń. Zgodnie z informacjami uzyskanymi od pani Ewy Milicz 22 marca 2022 r. przeprowadziła ona rozmowę z panem [redacted] w której rodzic został zobowiązany

do ustalenia faktów podczas rozmowy ze swoją podopieczną, psycholog miała przeprowadzić wywiad z nauczycielami, uczniami i panem Przepiórką. Podjęte działania wskazywały, że zdarzenie nie miało miejsca. Nauczyciele złożyli oświadczenia, że nie obserwowali u pana Przepiórki takich zachowań. Czynności związane z wyjaśnieniem zdarzenia zostały odnotowane w dzienniku pedagoga.

Kolejne zgłoszenie dotyczyło niewłaściwego zachowania opiekuna nocnego Ryszarda Popławskiego. Było to zgłoszenie ustne pani [redacted] Według matki uczennicy Ryszard Popławski podczas pełnienia nocnego dyżuru w grupach wychowawczych bił kijem jej córkę [redacted] Podjęte przez wicedyrektor Ewę Milicz w dniu 15 marca 2022 r. działania wyjaśniające (rozmowa z Ryszardem Popławskim, rozmowy z dziećmi wychowawców grup wychowawczych) nie potwierdziły zdarzenia. Jak stwierdziła pani Milicz, [redacted] wycofała oskarżenia. O wyjaśnienie zdarzenia związanego z zakłócaniem ciszy nocnej przez Ryszarda Popławskiego został poproszony przez wicedyrektora koordynator grup wychowawczych pan Marek Kwaśniewski. Po przeprowadzeniu rozmów z wychowawcami i dziećmi oraz z panem Popławskim ustalił, że zdarzenie nie miało miejsca. Wszystkie zdarzenia zaistniałe w internacie są rejestrowane w zeszycie uwag. Analiza zapisów wskazuje, że nie odnotowano zgłoszeń dotyczący niewłaściwego zachowania się opiekunów wobec wychowanków. Pan Ryszard Popławski po zgłoszeniach dotyczących jego zachowania nie pełnił już opieki nocnej w grupach wychowawczych.

Wyjaśnienia złożone przez Ireneusza Gaszę i Ewę Milicz dotyczące niewłaściwej współpracy z opiekunami wychowanków znajdujących się w pieczy zastępczej potwierdzają nauczyciele: Mark Kwaśniewski i Janusz Pęcherzewski. Według informacji nikt nie zgłaszał stosowania przemocy fizycznej lub psychicznej. Pan Janusz Pęcherzewski, jako kierowca realizujący dowozy i odwozy wychowanków, miał bezpośredni kontakt z rodzinami zastępczymi w poniedziałki i piątki. Opiekunowie pytali, jak zachowały się dzieci podczas pobytu w Ośrodku. Nigdy nie otrzymał zgłoszenia, że dzieci skarżą się na złe traktowanie przez nauczycieli lub wychowawców. Podobnie stwierdza koordynator grup wychowawczych, pan Marek Kwaśniewski. Karda kierownicza Ośrodka poinformowała, że nie było zgłoszeń od rodzin, ale także nikt z PCPR nie kontaktował się w tej sprawie.

Organizacja pracy grup wychowawczych.

Pan Marek Kwaśniewski, koordynator grup wychowawczych wyjaśnił, że do jego zadań należy podział na grupy wychowawcze, prowadzenie grafiku dyżurów, zgłaszanie propozycji zajęć dodatkowych po uzgodnieniu z wychowawcami grup, sporządzanie sprawozdania z realizacji godzin nadliczbowych w grupach wychowawczych, organizowanie zastępstw za nieobecnych wychowawców. Wszystkie działania pan Kwaśniewski przedstawiał do akceptacji pani wicedyrektor. Wyznaczając zastępstwa za nieobecnych wychowawców kierował się zasadami opracowanymi przez panią Milicz tj. w pierwszej kolejności wychowawca danej grupy, potem wychowawca, dla którego Ośrodek jest głównym miejscem pracy, a w dalszej kolejności inni według dostępności.

Działania podjęte wobec [redacted]

Podczas kontroli wyjaśniono sprawę *eksperymentu* przeprowadzonego na uczniu [redacted] Ustalono, że chłopiec został przyjęty do Specjalnego Ośrodka Szkolno-

Wychowawczego z uwagi na niepełnosprawność intelektualną w stopniu lekkim. W WOFU odnotowano słabe strony ucznia dotyczące nieprzestrzegania zasad i norm obowiązujących w szkole, w tym samowolne opuszczanie budynku i oddalanie się od grupy. Z obserwacji nauczycieli wynika, że chłopiec przejawia zachowania świadczące o silnym uzależnieniu od nikotyny. Wykorzystuje każdą okazję aby oddalić się od grupy i móc zapalić papierosa. Zdarzyło się, że sięgnął po używkę w Ośrodku podczas ciszy nocnej. Z obserwacji nauczycieli wynikało również, że gdy wychowanek ma zorganizowany czas i jest pod ścisłą kontrolą nie przejawia takich zachowań. Podczas posiedzenie zespołu do spraw wielospecjalistycznej oceny funkcjonowania ucznia pani Ewa Milicz zaproponowała, aby podjąć działanie zmierzające do ustalenia czy [redacted] jest uzależniony. Aby wyeliminować możliwość oddalenia się ucznia spod opieki wychowawców ustalono, że podczas jednego dnia chłopiec będzie znajdował się pod indywidualną opieką nauczycieli podczas przerw oraz będzie miał zajęcia indywidualne w wyznaczonych gabinetach lekcyjnych, w tym na sali gimnastycznej. W ramach tych zajęć dla ucznia zorganizowane będą gry i zabawy dydaktyczne. W tym dniu [redacted] nie uczestniczył w zajęciach lekcyjnych. Od pobudki do kolacji uczeń był przekazywany nauczycielom, którzy wyrazili zgodę na udział w tym działaniu. Z wyjaśnień pani Ewy Milicz wynika, że większość nauczycieli zgodziła się na udział w *eksperymencie.* Pan Janusz Pęcherzewski uczestniczący w posiedzeniu zespołu nie wyraził zgody na przejęci opieki nad [redacted] Jak wyjaśnił kontrolującym *uważałem, że działanie będzie prowadziło do wyzwolenia agresywnych zachowań u ucznia.* Ponadto dodał, *słyszałem jak pani Milicz powiedziała, że wyzwolenie zachowań agresywnych u ucznia będzie powodem do wezwania pogotowia i odwiezienia chłopca do szpitala.* Słów tych nie potwierdza inna uczestniczka spotkania. Według pani Lidii Kubisiak nauczyciele rozmawiali o przewidywanych skutkach uniemożliwienia zaspokojenia głodu nikotynowego i ustalono, że w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia [redacted] trzeba będzie wezwać pogotowie. Rozmowa dotyczyła ustalenia procedur, które będą znane wszystkim, którzy zdecydowali się zaangażować w działanie. Zarówno pani Milicz jak i pan Pęcherzewski poinformowali kontrolujących, że o planowanych wobec [redacted] działaniach dyrektor, pan Ireneusz Gasza, był poinformowany. Nauczyciel stwierdził, że nie wie czy do odizolowania ucznia doszło i jaki był tego skutek. Z informacji uzyskanych od pani Milicz wynika, że chłopiec przebywający pod stałą opieką nauczycieli nie przejawiał zachowań sugerujących uzależnienie od nikotyny i jak stwierdziła wicedyrektor, był zadowolony, ponieważ cały czas skupiał na sobie uwagę innych.

Zatrudnienie psychologa zgodnie z kwalifikacjami

Pani Danuta Gajtupen jest nauczycielem kontraktowym (akt nadania stopnia awansu z 2021 r.). Od 1 września 2021 r. do 31 sierpnia 2022 r. zatrudniona była na stanowisku wychowawcy i nauczyciela zajęć rewalidacyjnych. Od 1 listopada 2021 r. nastąpiła zmiana warunków zatrudnienia na psychologa i nauczyciela zajęć rewalidacyjnych. Od 1 września 2022 r. zatrudniona na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony na stanowisku psychologa, nauczyciela zajęć rewalidacyjnych i nauczyciela wychowawcy.

Pani Gajtupen legitymuje się dyplomem ukończenia studiów wyższych magisterskich na kierunku informatyka i ekonometria (Uniwersytet Szczeciński, marzec 2007 r.), dyplomem studiów II stopnia na kierunku psychologia o specjalności neuropsychologii (Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa w Poznaniu, lipiec 2021 r.). W maju 2010 r. ukończyła kurs kwalifikacyjny

z przygotowania pedagogicznego (Wojewódzki Ośrodek Metodyczny w Gorzowie Wielkopolskim), w lutym 2020 r. na Akademii im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim ukończyła studia podyplomowe z zakresu oligofrenopedagogiki.
Pani Danuta Gajtupen obyła liczne szkolenia, m.in. trzy 60 godzinne kursy: *Wykorzystanie elementów integracji sensorycznej w pracy nauczyciela* (luty 2021 r.), *Autyzm – praca nad zachowaniami* (luty 2021 r.), *Dziecko z ADHD w przedszkolu i szkole* (kwiecień 2021 r.). W sierpniu 2021 r. zdobyła tytuł trenera umiejętności społecznych TUS SST. W maju 2022 r. brała udział w *Kongresie psychologów i psychoterapeutów* dotyczącym funkcjonowania w rzeczywistości pandemicznej i związanymi z tym wyzwaniami w pracy psychologa i psychoterapeuty. W 2022 r. ukończyła także 4 miesięczny kurs *Holistyczna terapia dzieci i młodzieży z zaburzeniami lękowymi*.

Zasady przydzielania zastępstw
W SOSW funkcjonuje *Zespół ds. organizacji pracy Ośrodka*. Zgodnie z wpisem w protokole z posiedzenia Rady Pedagogicznej 14 września 2021 r., w roku szkolnym 2021/2022 w skład zespołu wchodzili: wicedyrektor E. Milicz – przewodnicząca zespołu, M. Siwińska – odpowiedzialna za tworzenie planu lekcji i zastępstw w szkole SOSW, K. Cierach – odpowiedzialna za tworzenie harmonogramu dyżurów oraz zastępstw w szkole SOSW, M. Kwaśniewski – odpowiedzialny za organizację pracy grup wychowawczych, w tym zastępstw w grupach wychowawczych. Na posiedzeniu Rady Pedagogicznej 15 września 2022 r. powołano w skład zespołu L. Kubisiak.
Osoby odpowiedzialne za przydzielanie zastępstw informują o swoich propozycjach wicedyrektor, która te propozycje zatwierdza lub wprowadza zmiany. Zastępstwa przydzielane są w oparciu o funkcjonujący w ośrodku dokument: *Zasady organizacji pracy i zastępstw doraźnych w SOSW w Lipkach Wielkich*. Zasady te decyzją dyrektora przyjmowane są na dany rok szkolny. Zgodnie z zasadami, główne kryteria przydziału zastępstw, to: dyspozycyjność nauczycieli, którzy z przyczyn organizacyjnych nie prowadzą zajęć zgodnie z planem lekcji, realizacja zajęć świetlicowych, przydzielenie zajęć specjalistom: psychologowi, pedagogowi, logopedzie. W dalszej kolejności zajęcia prowadzone są przez: nauczycieli posiadających te same, lub zbliżone kwalifikacje, wychowawców klas, nauczycieli, dla których SOSW jest głównym miejscem pracy, nauczycieli zatrudnionych na podstawie mianowania. W przypadku nieobecności długotrwałej, zajęcia przydziela się nauczycielowi z kwalifikacjami do przedmiotu, który realizuje osoba nieobecna. W grupach wychowawczych dopuszcza się łączenie grup, z zachowaniem liczby uczniów na poziomie 12 osób.

Terminowość wyposażania szkoły w bezpłatne podręczniki, materiały edukacyjne i ćwiczeniowe dostosowane do możliwości psychofizycznych uczniów
Dyrektor złożył odpowiednie załączniki o ustalenie dotacji celowej na wyposażenie szkoły w podręczniki, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe, dostosowane do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego w 2022 r. drogą elektroniczną 8 września 2022 r. 20 października 2022 r. Starostwo Powiatowe w Gorzowie Wielkopolskim przekazało drogą elektroniczną potwierdzenie otrzymania dotacji. 8 listopada 2022 r. powiadomiono

nauczycieli o otrzymanej dotacji i poproszono o podjęcie działań związanych z zakupem podręczników i materiałów do 9 grudnia 2022 r.
Zgodnie z pozyskaną informacją, wychowawczyni VI klasy, pani L. Kubisiak jako pierwsza zakupiła podręczniki. Na dzień przeprowadzania kontroli, podręczniki zostały dostarczone do ośrodka. Po zarejestrowaniu w bibliotece, zostaną przekazane uczniom do użytku.

Reasumując, miejscem, w którym określono zakres obowiązków i czynności członków kadry kierowniczej jest *Statut* Ośrodka. Dyrektor sporządzał plan nadzoru pedagogicznego na każdy rok szkolny i sprawował nadzór w obszarach wyznaczonych w dokumencie. Stosował kontrolę, monitorowanie i obserwację jako formy nadzoru pedagogicznego. Ponadto przeprowadzał rozmowy i odbywał odprawy z wicedyrektorem. Wśród obszarów objętych nadzorem było zapewnienie bezpieczeństwa wychowankom podczas pobytu w Ośrodku. Dla uczniów szkoły dyrektor organizował pomoc psychologiczno-pedagogiczną wynikającą z WOFU oraz orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego. Pomocą obejmowano rodziców i opiekunów prawnych uczniów.
Przeprowadzone czynności kontrolne wskazuję, że w Ośrodku nie dochodziło do nieprawidłowości związanych z zachowaniem pracowników wobec podopiecznych. Ustne zgłoszenia były wyjaśnianie na bieżąco.
W odniesieniu do postępowania zarówno dyrektora jak i wicedyrektora ośrodka nie dopatrzono nierównego traktowania w załatwieniu sprawy [redacted]. Kierownictwo Ośrodka podjęło działania zmierzające do wyjaśnienia problemu. Uczennica została objęte pomocą psychologiczno-pedagogiczną wynikającą z potrzeb określonych w WOFU. Złożenie zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa na szkodę [redacted] wynikało z art. 304 § 2 *Kodeksu postępowania karnego* (Dz. U z 2022r. poz. 1375) motywy, którymi kierowała się pani Ewa Milicz były z gruntu słuszne, a podjęte działania zgodne z obowiązującymi przepisami prawa. Ponadto Pani Milicz, jako obywatel, miała prawo do złożenia zawiadomienia na Policję w sytuacji poczucia zagrożenia, na skutek kierowanych przez pana [redacted] pod jej adresem słów.
Powierzenie opieki nocnej nad wychowankami osobie niebędącej wychowawcą grupy wychowawczej było zgodne z rozporządzeniem MEiN z dnia 27 sierpnia 2021r. *zmieniającym rozporządzenie w sprawie publicznych placówek oświatowo-wychowawczych (...).*Obecnie opiekę nocną w grupach wychowawczych sprawują wychowawcy grup wychowawczych.
Dyrektor powierza realizację zajęć nauczycielom zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami.
Zapis w dokumencie *Zasady organizacji pracy i zastępstw doraźnych w SOSW w Lipkach Wielkich* dotyczący liczebności wychowanków w grupach wychowawczych w przypadku ich łączenia nie jest zgodny z § 39 ust.2pkt 1 wyżej wymienionego rozporządzenia.
Zadania przydzielone członkom *Zespołu organizacyjno-zarządzającego* wykraczają poza wskazane w art.42 ust. 2 *Karty Nauczyciela* obowiązki nauczyciela, jakie zobowiązany jest wykonywać w ramach tygodniowego czasu pracy, jak też ustalonego wynagrodzenia.
Dokumenty sporządzane w placówce takie jak plan nadzoru pedagogicznego i sprawozdania z jego realizacji nie są opatrzone pieczęcią i podpisem osób sporządzających je, a na IPET i WOFU brak podpisów członków zespołu.
Działania podjęte wobec wychowanka, [redacted] nie zostały uzgodnione z rodzicami/opiekunami prawnymi chłopca i uniemożliwiły mu korzystanie z prawa do nauki.

Zgodnie z art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (t.j. Dz. U. z 2022, poz. 2082) uczniowie publicznych szkół podstawowych mają prawo do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych, przeznaczonych do obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, określonych w ramowych planach nauczania ustalonych dla tych szkół. Na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 25 marca 2022 r. w sprawie udzielania dotacji celowej na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe w 2022 r. o dotację celową w 2022 r. mogą wnioskować szkoły uprawnione do uzyskania w 2022 r. dotacji celowej na wszystkich uczniów klas III i VI szkół podstawowych. Szkoły dokonują rozliczenia wykorzystania dotacji celowej do końca roku budżetowego, na który została przyznana. Rozliczenie składa się na odpowiednich formularzach do właściwej jednostki samorządu terytorialnego. A zatem Dyrektor terminowo wystąpił o dotację celową na wyposażenie szkoły w podręczniki, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe. Czas oczekiwania na ww. materiały nie ma wpływu na realizowanie podstawy programowej, gdyż podręcznik jest jednym z materiałów, który ma pomóc uczniom i nauczycielom w nauce i pracy. Nauczyciel może zdecydować o realizacji programu nauczania z zastosowaniem podręcznika, materiału edukacyjnego lub materiału ćwiczeniowego albo bez zastosowania podręcznika lub ww. materiałów (art. 22 aa. ust. 1 ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 2230).

5. Wydane zalecenia:

1. Zaleca się dostosowanie zapisów w dokumencie *Zasady organizacji pracy i zastępstw doraźnych w SOSW w Lipkach Wielkich* do § 39 ust.2 pkt 1 rozporządzenia MEiN z dnia 27 sierpnia 2021 r. *zmieniającego rozporządzenie w sprawie publicznych placówek oświatowo-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, specjalnych ośrodków wychowawczych, ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych oraz placówek zapewniających opiekę i wychowanie w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania* (Dz. U z 2021 r. poz. 1599). **Termin realizacji zalecenia**: nie później niż 30 dni od dnia otrzymania protokołu.

2. Zaleca się przydzielanie zadań nauczycielom zgodnie z art. 42 ust.2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. *Karta Nauczyciela* (Dz. U z 2021 r. poz. 1762 z późn. zm) **Termin realizacji zalecenia**: nie później niż 30 dni od dnia otrzymania protokołu.

3. Zaleca się, aby w odniesieniu do § 6 ust. 3 i 4 rozporządzenia MEN z dnia 9 lipca 2020 r. *w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży*

niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U z 2020 r. poz. 1309) dokumenty dotyczące organizacji kształcenia specjalnego (IPET i WOFU) były podpisywane przez członków zespołu opracowującego. **Termin realizacji zalecenia**: od dnia otrzymania protokołu.

4. Zaleca się, aby w odniesieniu do § 23 rozporządzenia MEN z dnia 25 sierpnia 2017 r. *w sprawie nadzoru pedagogicznego* (Dz. U z 2017 r. poz. 1658 z późn. zm.) plan nadzoru oraz sprawozdanie z jego realizacji zawierał pieczęć i podpis dyrektora. **Termin realizacji zalecenia**: od dnia otrzymania protokołu.

5. Zaleca się podejmowanie działań zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej wobec uczniów i wychowanków zgodnie z § 4 ust.3 pkt 1 rozporządzenia MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. *w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach* (Dz. U z 2020 r. poz. 1280). **Termin realizacji zalecenia:** od dnia otrzymania protokołu.

6. Stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia w zakresie nieobjętym kontrolą:

W obszarze nieobjętym kontrolą stwierdzono niewłaściwe zapisy w *Statucie* Ośrodka dotyczące zakresu obowiązków kadry kierowniczej, zapisy dotyczące powoływania zespołów problemowych, wymierzenia wychowankowi kary przeniesienia do innego ośrodka lub szkoły, niewłaściwy zapis dotyczący struktury Ośrodka. Ponadto posługiwanie się w dokumentacji pojęciem *internatu* w odniesieniu do grup wychowawczych np. *Regulamin internatu.* Brak księgi skarg i wniosków.

7. Pouczenie:

1. Dyrektor szkoły lub placówki może zgłosić Lubuskiemu Kuratorowi Oświaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli pisemne umotywowane zastrzeżenia do ustaleń i/lub zaleceń zawartych w protokole.
2. Dyrektor szkoły lub placówki, w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaleceń lub otrzymania pisemnego zawiadomienia o nieuwzględnieniu wniesionych zastrzeżeń, jest obowiązany powiadomić Lubuskiego Kuratora Oświaty o sposobie realizacji zaleceń, także organ prowadzący szkołę lub placówkę o otrzymanych zaleceniach oraz o sposobie ich realizacji.

Kuratorium Oświaty w Gorzowie Wlkp.
STARSZY WIZYTATOR
Sylwia Czapla

8. Protokół podpisali:

p.o. DYREKTOR
Damian Szymkowicz
.....
(pieczątka i podpis dyrektora szkoły lub placówki)

Kuratorium Oświaty w Gorzowie Wlkp.
STARSZY WIZYTATOR
Jolanta Lipińska
.....
(pieczątka i podpis przeprowadzającego kontrolę)

Gorzów Wlkp. 14.12.2021 r.
.....
(miejsce, data podpisania protokołu)

Gorzów Wielkopolski, 14 grudnia 2021 r.
.....
(miejsce, data podpisania protokołu)

9. Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje dyrektor kontrolowanej szkoły lub placówki, drugi włącza się do akt kontroli.

Poświadczam odbiór protokołu kontroli:

Głogów, 14.12.2022 ..... DYREKTOR Damian Szymkowicz

(miejsce, data, podpis i imienna pieczątka dyrektora szkoły lub placówki)

Powiatowy Ośrodek Szkolno-Wychowawczy
w Lipkach Wielkich
ul. Szosowa 109, LIPKI WIELKIE
36-431 Sanok, tel./fax 95 7312378
NIP [illegible] REGON 2111944[illegible]